І чужому научайтесь, й свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250
(212) 227-5251

РІК LXXXII. Ч. 108. ДЖЕРЗІ СИТІ І НЮ ЙОРК П'ЯТНИЦЯ, 6-го ЧЕРВНЯ 1975 ЦЕНТІВ 20 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK FRIDAY, JUNE 6, 1975 No. 108. VOL. LXXXII.

Представники пластового загону „Червона Калина" під час відвідин в УНС і „Свободі" інформують про свою працю і пляни

Представники Пластового-Загону „Червона Калина" під час відвідин в Головній Канцелярії УНС. На фото (зліва): головний секретар УНС Володимир Сохан, старший пластун Ростислав Декайло, головна касирка УНС пані Уляна Дячук, старший пластун Нестор Голинський, головний предсідник УНС Йосип Лисогір, отаман Загону „Червона Калина" пластун-сеніор Ігор Сохан та головний організатор УНС Степан Гавриш

Джерзі Сити. — У п'ятницю, 16-го травня, відвідали Головну Канцелярію УНСоюзу і редакцію „Свободи" члени пластового загону „Червона Калина": Ігор Сохан — отаман загону, Нестор Голинський — провідник ланки інструкторів та Ростислав Декайло — бунчужний другого спортово-вишкільного табору, що відбудеться в серпні цього року на пластовій оселі „Вовча Тропа". Загін „Червона Калина", що складається з 5-го Куреня Уладу Пластунів Сеніорів та з 23-го Куреня Уладу Старших Пластунів є одним з найбільших пластових з'єднань. В цей, та слідуючий рік загін „Червона Калина" обходить свій Золотий Ювілей, 50-ліття.

Крові виховної праці багатьох членів на терені станиць та Крайового Проводу, загін „Червона Калина" теж часто проводив окружні Свята Юрія та спортові програми Ювілейних Міжкрайових Зустрічей (1962 та 1972 рр.)

В рамцях діяльности загону „Червона Калина" є теж організація спортово - вишкільних таборів щоби підняти рівень фізичної вправности юнацтва та підготовити Кадру Спортових інструкторів в ділянках легкоатлетики та спортових гор. Минулого року відбувся успішно перший такий табір з участю 32 юнаків. Головним організатором, вже другий рік є пл. сен. Ігор Декайло. Отаманом табору був пл. сен. Лев Штинда, бувший визначний легкоатлет та чемпіон коротких бігів (100, 200 і 400 М) на рідних землях. Провідником ланки інструкторів був ст. пл. Нестор Голинський, а бунчужним ст. пл. Ростислав Декайло. Інструкторами - гостями були теж пан М. Гошовський, бувший змагун і тренер львівської „України" та пан В. Кобзяр, бувший змагун ужгородської „Русі".

Цього року (3 - 15-го серпня) загін „Червона Калина" переведе другий з черги а перший рівнобіжний табір з двома підтаборами (юначок та юнаків). В програмі табору: легкоатлетика (руханка, біги, стрибки та мети) плавання, стріляння, лучництво, спортові гри (відбиванка, кошівка, копаний м'яч, стукпук та переведення Відзнаки Фізичної Вправности. З теорії: гутірки на спортові теми, гігієну тіла, історії українського спорту і інші. Як і в попередному році, в програмі табору буде коло 12 годин фото — або теле - інструктажу з різних ділянок спорту. Число учасників таборів обмежене до 30 юначок і 30 юнаків. Зацікавлення юнацтва велике — вже є багато зголошень. Завважується тільки малу скількість зголошень з дальше віддалених станиць, але є надія, що і вони теж не залишаться позаду та найдуть охочих на це спеціялізаційне пластування.— інформували відвідувачі. Під час відвідин в Головній Канцелярії УНСоюзу, гості познайомились також з її новими приміщеннями та системою щоденної праці.

ЗДОБУТКИ ОКРУГ УНСОЮЗУ У ТРАВНІ 1975 РОКУ

ОКРУГИ ПЕНСИЛЬВЕНІЇ

Округа (осідок)	Кількість Від.	Придбано у травні	Разом чл. 1975 членів
Філядельфія	38	20	106
Піттсбург	19	9	63
Шамокин	20	15	60
Аллентавн	12	21	35
Скрентон	9	1	3
Вилкс Бери	9	—	9
Разом:	107	66	276

ОКРУГА МЕРИЛЕНДУ

Балтимор	9	2	21

ОКРУГИ НЮ ЙОРКУ

Ню Йорк	34	21	93
Сиракюзи — Ютика	13	9	45
Рочестер	9	8	35
Трой	7	7	27
Боффало	10	4	20
Разом:	73	49	220

ОКРУГИ НЮ ДЖЕРЗІ

Нюарк	22	11	62
Джерзі Сити	11	11	47
Перт Амбой	12	14	46
Пассейк	7	5	20
Разом:	52	41	175

ОКРУГИ ІЛЛИНОЙ МІЧИГЕН І ОГАЙО

Округа (осідок)	Кількість Від.	Придбано у травні	Разом чл. 1975 членів
Чікаґо	35	13	84
Детройт	20	13	47
Клівленд	20	26	88
Янґставн	9	—	7
Разом:	84	52	226

ОКРУГИ НОВОЇ АНГЛІЇ

Ню Гейвен	19	9	39
Бостон	5	—	6
Вунсакет	6	1	4
Разом:	30	10	49

ОКРУГИ ЗАХІДНІХ СТЕЙТІВ АМЕРИКИ

Центральна	6	—	6
Міннеаполіс	7	3	13
Ст. Луїз	7	—	—
Разом:	20	3	19
Необ'єднані Відділи в ЗСА	20	4	26

ОКРУГИ КАНАДИ

Торонто	25	10	77
Монтреаль	10	5	28
Ніяґара	9	14	32
Захід Канади	19	2	21
Разом:	63	31	158
РАЗОМ:	455	258	1,170

УКРАЇНСЬКЕ КАТОЛИЦЬКЕ ДУШПАСТИРСТВО У ВІДНІ ВІДЗНАЧАЄ 200-РІЧЧЯ

Відень (Борис Ямінський) — В році 1775-ім Габсбурги заснували у Відні греко-католицький центральний семінар, домашня каплиця якого займала фактично функцію парохіяльної церкви, а після розв'язання семінарії 1784 засновано сьогоднішню парохію св. ВМ. Варвари. В середині жовтня відбудуться тут численні імпрези: святочна академія, виставка і виставка значків, архиерейська Служба Божа з архиепископом београдським. Проф. Плехль з віденського університету опрацьовує двотомну історію парафії св. Варвари.

200-річчя українського католицького душпастирства у Відні дає парафії св. ВМ. Варвари нагоду до ряду богослужень й імпрез, які відбудуться в днях 11 і 12-го жовтня 1975 в присутності численних почесних гостей з Австрії й інших країн.

Під час володіння цісаревни Марії Тереси в році 1775 засновано у Відні центральну семінарію для греко-католицьких вірних на терені австрійської монархії. Каплиця семінарії — вона знаходиться у будинку віденської головної пошти — мала функцію парохіяльної церкви. Вже дев'ять років пізніше (1784) розв'язано центральну семінарію і розсіяно її по декількох місцевостях монархії. Декретом цісаря Йосифа II. засновано нинішню парохіяльну церкву св. ВМ. Варвари.

Ювілейні святкування починаються в суботу, 11 жовтня 1975, Святочною Академією, яка відбудеться у „Фестзалі" Австрійської Академії Наук. Святочну промову виголосить апостольський візитатор Владика Мирослав Марусин. Кінцеве слово має віденський кардинал Франц Keніґ. Недільну архиерейську Службу Божу відправить в сослуженні архиепископ Београду і адміністратор греко - католицької дієцезії в Югославії Владика Гавриїл Букатко. В святкуваннях братиме участь хор церкви св. ВМ. Варвари під управою проф. Андрія Гнатишина. З нагоди ювілейних святкувань відбудеться виставка у старому віденському ратуші, в рамках якої будуть показані численні церковні скарби, документи та ікони. Рівночасно відбудеться виставка значків, яку зорганізує СУФА. Нарешті появиться двотомова історія св. ВМ. Варвари пера віденського церковного правника професора університету д-ра Віллібальда Плехля. Божий храм на Постґассе є тепер у стані реставрації. Фахівці стараються привернути храмові і його скарбам, які часто були перемальовувані, первісний стан.

В Торонті відбудеться зустріч українців ЗСА і Канади

Торонто. — Організаційний Комітет Зустрічі Українців Америки і Канади інформує, що цьогорічна XXVI Зустріч — Здвиг відбудеться в днях 14 і 15-го червня ц. р. на площі Канадської Національної Виставки в Торонто, Онтаріо. Цим Здвигом українці обидвох теренів відзначать 25-ту річницю з дня смерти Головного Командира УПА ген. хор. Романа Шухевича — Тараса Чупринку, жінок-героїнь в Році Жінки і 50-річчя СВУ-СУМ. В суботу, 14-го червня о год. 7.30 вечора у залі „Вест Парк Секондарі Скул", що при вулиці Дандес-Блюр, відбудеться панель на тему: „Боротьба українського народу за визволення в минулому і тепер" в якому виступлять панелісти з ЗСА і Канади. В неділю, 15-го о год. 11-й перед полуднем Владика Ізидор в сослуженні духовенства відслужить Архиерейську Службу Божу, а по полудні відбудеться маніфестаційна частина Зустрічі, на якій зі словом виступлять: голова Проводу ОУН Ярослав Стецько, міністер Федерального уряду Канади Марк Лялонд і представники Організацій Українського Визвольного Фронту обидвох теренів, які є організаторами Зустрічі.

В мистецькій частині візьмуть участь Ансамблі Осередку СУМА Торонта під диригентурою мґра Василя Кардаша.

Окружна нарада представників Відділів УККА в Клівленді

Ню Йорк (УККА). — З Канцелярії Українського Конґресового Комітету інформують, що в суботу, 14-го червня ц. р. о год. 3-й по полудні в залі парафіяльної школи при 5720 Стейт ровд, Парма, Огайо, відбудеться окружна нарада представників Відділів УККА цього стейту. На нараді, кромі обговорення проблем і справ Відділів, представники Централі УККА поінформують про цілі і завдання, перед якими стоїть під теперішню пору українська спільнота в ЗСА. 200-річчя Американської Незалежности і 100-річчя українського поселення в Америці та наш вклад в розбудову могутности ЗСА будуть головними справами в обговоренні.

В окрузі Ессекс започатковано реєстрацію українських виборців

Нюарк, Н. Дж. — Тут під проводом адвоката Нестора Олесницького оформився спеціяльний комітет, який займається реєстрацією українських виборців округи Ессекс. Як відомо, в цій окрузі живе значне число українців, але з різних причин вони дуже мало активні у виборах муніципальних, стейтових і федеральних. Виборча практика кількох останніх років виявила, що при кращому зорганізуванні і активізації українські виборці могли б у деяких місцевостях бути вирішальним фактором у виборах.

Враховуючи таку ситуацію, адвокат Н. Олесницький разом з адвокатом Романом Пітьом, який є членом міського управління Ірвінґтону, започаткували з групою співробітників кампанію за реєстрацію українських виборців, ставлячи собі за найближчу мету зареєструвати до кінця вересня ц.р. не менше 2 тисячі осіб, управнених до голосування, членів Республіканської і Демократичної партій. Кожний виборець повинен виповнити реєстраційну картку і переслати її на подану на картці адресу. По інформації можна звертатися до канцелярії адвоката Н. Олесницького, телефон 399-4067.

Н. Олесницький поінформував, що очолюваний ним комітет використає упродовж цього літа різні нагоди, щоб зустрінутися з виборцями і передати їм реєстраційні картки та пояснити важливість зголошення. Для реєстрації потрібно мати документи про американське громадянство.

ПОЧАЛАСЯ ЧИСТКА В РЕДАКЦІЯХ ГАЗЕТ І ЖУРНАЛІВ УКРАЇНИ, МОЛОДИХ ПИСЬМЕННИКІВ ВИСИЛАТИМУТЬ НА „ВИРОБНИЧУ ДІЯЛЬНІСТЬ"

Київ. — У повідомленні про чергове засідання президії правління Спілки Письменників України, що появилося у „Літературній Україні" з 30 травня, є мова про зміни в редакціях газети „Літературної України" і журналів „Вітчизна" та „Донбас", а також про постанову „відряджувати" молодих письменників у „виробничу діяльність на шахтах, заводах, у колгоспах".

Згідно з цим повідомленням, президія Спілки „увільнила" А. М. Хоружого від обов'язків редактора газети „Літературна Україна", мотивуючи це „переходом його на роботу в правління Київської організації Спілки письменників". Редактором газети назначено В. М. Виноградського. Переведено також реорганізацію редакції журналу „Вітчизна", яку далі очолює Любомир Дмитерко, але з якої усунено Петра Дорошка та Івана Сенченка, а додано Б. Олійника. З редакції „Донбасу", яку далі очолює А. Кравченко, усунено А. Г. Вадзирева, а додано М. Гревцова та М. Рибалка. Як відомо, „Донбас" хоч і появляється в Україні, є журналом двомовним — українсько - російським, при чому принаймні 90 відсотків всього матеріялу друкується російською мовою. Українською мовою друкується дещо з поезій, часом якесь оповідання, дещо з гумору і сатири та „сторіночку" для дітей „Малятко".

Вся ця реорганізація і чистка не сталася ненадійно. Вона була заповіджена у великій промові секретаря правління Спілки Письменників України О. Левади на VI пленумі правління Спілки, що відбувся в Києві 12 лютого цього року. Тоді ще О. Левада гостро критикував всі згадані вище і інші газети і журнали, зазначаючи, що „з усією партійною принциповістю потрібно вказати на ряд відчутих недоліків". Редакції цих газет і журналів розкритиковано за те, що вони не вбереглися „від забур'янених манівців і трутизни ворожих ідеологічних диверсій".

Крім всіх справ, на засіданні Президії правління Спілки під кінець травня було ще порушено питання „Днів білоруської літератури і мистецтва на Україні, які проходитимуть з 18 по 27 червня ц.р. Окрему увагу відведено справі „роботи з молодими авторами", у висліді чого президія „схвалила практику відряджень молодих песменників, під час яких вони включаються у виробничу діяльність на шахтах, заводах, у колгоспах, а потім звітують про творчі наслідки таких відряджень". Идеться тут про цю саму методу поступування з неправовірними, яку застосовано щодо Івана Дзюби, щоб „вилікувати" його з невигідних для режиму ухилів.

На схилах побережжя Чорного моря починають, але не завершують будов

Краснодар, Кубань. — По схилах побережжя Чорного моря безліч незакінчених будов санаторій, а розпочинають будувати нові, всупереч здоровому розумові і засаді: „закінчив одне, починай друге, завершив друге — берись за наступне", — пише фейлетоніст в газеті „Ізвєстія" з 21-го травня, присвячуючи свій фейлетон будівництву санаторії в містечку Гарячий Ключ на Кубані.

Ця санаторія була запляновна 5 років тому з кошторисом 10 мільйонів рублів, але з року на рік пляни не виконуються, а будівникам, — пише автор фейлетону, — „замість водних помп або машин для стругання паркетної підлоги пропонують бульдозери і канавокопалки", — нема ні матеріялів ні достатньої кількости робочих рук.

На логічне питання: навіщо було братися за будівництво, з певністю знаючи, що його не можна закінчити, — відповідь проста: ніхто про закінчення взагалі не думав. Такі бо проєкти, як пояснює фейлетоніст, мусять розпочинатися, щоб на папері все виглядало добре перед вищими інстанціями, мовляв, щось корисного робиться „по лінії оздоровлення меліораторів"; і взагалі кожен і так знає, що „будівництво починають не для того, щоб його закінчити, а виключно для того, щоб почати".

Уточнюючи цю фразу більше, автор пише, що коли над замовником „нависли 10 мільйонів рублів,виасигнованих на будівництво... Їх треба було використати під страхом вічного відлучення від фінансування". Во брак будівельного ентузіязму у звичайного замовника розгнівав би дуже „вищестоящого замовника, котрий „вирвав у свій час ці засоби... в титанічній боротьбі із рук сусідньої дружньої організації", тобто перебіг дорогу іншому „вищестоящому": 10 мільйонів не абищо, а крім того і у всіх „вищестоящих" теж пляни мають бути в порядку, щоб виказатися перед „вельми вельми авторитетними організаціями", і так аж до кінця ієрархічної драбини.

Взагалі, розпочавши будову, „тепер на неї можна покликатися, можна щороку включати в плян здачі і так само щороку не здавати його по найоб'єктивніших в світі причинах", аж поки всім урветься терпець. Але, що така річ станеться аж за яких 8 років, то тим часом відпочивальники, які вже дістають „путьовки" до такої „паперової" санаторії, замість спати на ліжках в „спальному корпусі" санаторії, мусять „тулитися на грудях скелі-велетня на правах хмаринки", — перефразовує фейлетоніст відомий вірш Лермонтова.

В Західній Україні пляни виконали на ...8-16 процентів

Львів. — Газета „Сільські вісті" з 30 травня опублікувала на першій сторінці „гострий сигнал", мовляв, „трави просяться в покоси", а косити, ні кому, ні чим. Хоч у деяких районах Львівської области сінокоси в розгарі, то „у цілому по області темпи заготівлі зелених кормів, особливо трав'яного борошна, не можна вважати задовільними. Особливо повільно розгортають роботи у господарствах Пустомитівського, Сокальського та деяких інших районів, де на двадцять шосте травня місячне завдання виконали на вісім-шістнадцять процентів. А в Радехівському і Турківському районах на цей час ще й не починали виготовляти „зелені" концентрати".

В чому ж справа? — запитує газета і дає таку відповідь: „У ряді господарств (тобто колгоспів) запізнилися з ремонтом сушарок і сінозбиральних машин. У тому ж Сокальському районі тільки цими днями заходилися монтувати на комбікормовому заводі агрегат СБ-1,5, який вже давно мав бути в роботі. У колгоспах імени Жовтневої революції, імени Кузнецова Бродівського району і понині сушильні агрегати не готові. За це повинні нести відповідальність керівники обласного і районних об'єднань „Сільгосптехніка", які пізно схаменулися, виявивши, що в них бракує запасних частин. З цієї причини ще й тепер кожний шостий сушильний агрегат — у ремонті. Колгоспи змушені були посилати людей в інші місця, щоб роздобути запасні частини і вузли".

Справа не в тому, однак, що таких чи інших частин немає, пише газета, а в тому, що ніхто не поцікавився тим, де ці частини є. „Зовсім недавно з'ясувалося, — читаємо в інформації, — що кілька десятків... котків... бруктом лежать на заводі гумово-технічних виробів". Керівництва різних підприємств сперечаються, хто завинив у недоліках, а „тим часом, агрегати простоюють, більшість господарств області не виконує завдань по виробництву трав'яного борошна".

Очевидно, все це не нова справа. Такі ж провали на відтинку сільського господарства були звичайним явищем у минулі десятиріччя, не зникли вони й сьогодні. Совєтська бюрократична машина не виходить зі стану кульгання.

В Україні вводять вже і „недільники"

Запоріжжя. — „Суботники" в СССР є поширеним звичаєм примушувати людей працювати без заплати по суботах. Але в Запоріжжі, пише московська газета „Ізвєстія" з 21-го травня, мало, самих „суботників", там вже завели і „недільників", тобто два безкоштовні добровільні дні праці на кінець тижня. Запорожці будували в той спосіб дитячу залізницю, „в суботники і недільники тут трудилися тисячі молодих запоріжців", інформують „Ізвєстія".

„Амнесті Інтернешенал" виступила в обороні переслідуваних журналістів

Цюріх, Швайцарія. — У днях від 20-25-го травня в Цюриху, Швайцарія, відбулася XXIV генеральна асамблея Міжнародного Інституту преси з участю керівників приблизно 120 газет світу та радіостанцій з 34-х країн. Ансамблея обговорила справу існування вільної преси в сучасному світі. Як відомо, Міжнародний інститут преси обороняє інтереси видавців, редакторів й керівників газет та радіостанцій 65 країн.

Лондонське бюро організації „Амнесті Інтернешенал" використало цю нагоду і опублікувало поіменний список понад 70 журналістів різних національностей, які сидять по тюрмах, концентраційних таборах чи пропали без вісті. Між названими країнами є Індонезія, Чіле, Совєтський Союз. В окремому зверненні „Амнесті Інтернешенал" закликає генеральну асамблею Міжнародного інституту преси створити окрему комісію, яка постійно обороняла б інтереси тих журналістів, яких заарештовано в часі виконування їхнього обов'язку. У зверненні закликається також видавництва газет доводити до загального відома випадки порушення загальної декларації прав людини.

УКРАЇНСЬКА ХРОНІКА

НАРАДА ІНФОРМАЦІЙНОГО СЕКТОРА СКВУ

Торонто (ІС-СКВУ). — Згідно з повідомленням канцелярії Президії Секретаріяту СКВУ, тут відбудеться в суботу, 7 червня, нарада представників українських інформаційних установ. На порядку нарад обмін інформаціями про видавничо-інформаційну працю і пляни на майбутнє та їхню координацію, підготовка матеріялів у зв'язку з Олімпійськими ігрицами в Монтреалі 1976 р., справа бюра СКВУ в Ню Йорку та проєкт видання СКВУ про права людини в Україні.

ВИСТАВКА КАРТИН ЗИНОВІЯ ОНИШКЕВИЧА

Вашингтон. — Жіноча Секція при Об'єднані Українців у Вашингтоні, Д. К., влаштовує 7 і 8-го червня ц. р. виставку картин артиста-маляра Зиновія Онишкевича. Виставка відбуватиметься в Домі св. Софії — 2615 30-та вулиця у годинах: від 5-8 вечора в суботу і від 12-3 по полудні в неділю.

ТЕНІСОВІ ЗМАГАННЯ ЗА ПЕРШІСТЬ СУАСТ - СХІД

Кергонксон, Союзівка. — Відзначуючи 25-річчя свого існування, Український Спортовий Осередок „Тризуб" з Філядельфії влаштовує на кортах відпочинкової оселі УНСоюзу „Союзівка" в днях 4, 5, і 6-го липня ц. р. — тенісові змагання за першість СУАСТ-Схід 1975, в групі чоловіків, сеньйорів, жінок, юнаків і юначок. Перехідну чашу в пам'ять д-ра Богдана Каратницького уфундували товариші Покійного. Провід турніру складається з осіб: Юрій Савчак, Зенон Снилик, Роман Ракочий ст., Ярослав Рубель. Початок змагань запляновний на п'ятницю, 4-го липня о год. 10-й рано. Зголошення змагунів на „Союзівці" до 9.30 ранку. Вписове від особи 5 долярів. Приміщення треба замовляти в дирекції „Союзівки":
UNA ESTATE SOYUZIVKA
Kerhonkson, N. Y. 12446,
Tel.: (914) 626-5641.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc., 30 Montgomery St., Jersey City, N.J. 07303.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Передплата: на рік — $24.00, на пів року — $12.50, на 3 місяці — $6.50. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Наші цілоденні школи

Протягом останніх кільканадцятьох років багато українських цілоденних парафіяльних початкових і середніх шкіл в Америці опинилися в майже критичному стані з уваги на безперервне зменшення кількости учнів. Прикладом цього занепаду наших шкіл може послужити початкова школа св. Юра в Ню Йорку, яка в шкільному році 1959-1960 нараховувала 1,100 учнів, а в шкільному році 1974-1975 вже тільки 220 учнів. Дирекція школи та Батьківський Комітет передбачають, що в наступному шкільному році кількість учнів буде ще менша. Такі невідрадні перспективи загрожують нашим цілоденним школам і по інших містах ЗСА.

Існує багато причин на великий спад кількости учнів у наших школах. Багато наших родин з різних мотивів покинули „українські ґетта" Ню Йорку, Чікаґо, Детройту, Філядельфії та інших міст і перенеслися до кращих і безпечніших районів цих міст, часто закуповуючи власні доми. Інші зовсім виїхали із метрополітальних округ, одержавши кращу працю „на провінції". Із зменшенням кількости наших родин в українських частинах цих міст, самозрозуміло, спадає кількість учнів у наших цілоденних школах.

Проте, є також багато батьків, які далі живуть в українських районах, але не посилають своїх дітей до наших парафіяльних початкових і середніх цілоденних шкіл. Деякі з них не можуть покрити оплати за навчання й тому посилають дітей до публічних шкіл. Інші чомусь помилково думають, що американська школа „напевно ліпша" від нашої, української. Припущення зовсім безпідставне. Покликаючись на приклад парафіяльної школи св. Юра в Ню Йорку, треба відмітити, що навчальний рівень у цій школі дуже весокий, про що свідчить факт, що так багато випускників цієї початкової школи дістаються до найкращих середніх шкіл Ню Йорку. І не тільки початкова школа св. Юра, але також і середня, Академія св. Юра, стоїть на дуже високому рівні, на що вказує велика кількість ґрадуантів, які кожного року одержують повні або частинні стипендії від коледжів і університетів. Те саме можна сказати про інші наші початкові та середні школи, бо більшість із них мають дуже добрий вчительський склад, модерне вивінування, включно з різними ляборaторіями, великими бібліотеками тощо.

Перед нами завдання: зберегти ці наші школи і збільшити число учнів, які до них ходили б! Це можна зробити заохочуванням і переконуванням батьків, які живуть в українських районах, посилати своїх дітей до наших шкіл. Для незаможних учнів чи сиріт треба створити фонди, з яких можна було б покривати шкільні оплати та надавати стипендії. Можна спеціяльними автобусами довозити до цих шкіл дітей, які живуть в інших частинах даного міста. Можна застосувати і ряд інших заходів, щоб запевнити дальше існування наших початкових і середніх шкіл. А їх конечно треба зберегти. Без цих шкіл не стане цих середовищ, які виховували б нові покоління національно свідомої й морально та релігійно кріпкої молоді. Добро нашої громади під сучасну пору і на майбутнє вимагає не тільки збереження цих наших шкіл, а передусім збільшення кількости учнів.

Будівництво „по-совєтськи"

Про будівельні пляни і проєкти в СССР чимало пишеться на сторінках совєтських газет, а у звідомленнях Статистичного управління СССР і статистичних управлінь окремих республік можна знайти чимало даних про нові будови і про „виконання будівельних плянів". До всіх цих звідомлень на тему здійснювання будівельних проєктів обов'язково додається фразу про „покращання побутових умов" трудящих СССР.

Проте, офіційні звідомлення — це одна справа, а фактичний стан на відтинку будівництва в СССР—друга справа. Про далекойдучі розбіжності між звідомленнями і дійсністю в СССР багато сказано в фейлетоні, опублікованому на сторінках московської газети „Известия" з 21 травня на тему „Ліжко для хмаринки". Мова у фейлетоні про будівництво відпочинкових домів (санаторій) в Краснодарському краї (Кубанщина і Прикавказзя), чим дуже чваняться у совєтській пресі. Як виявляється, будівництво відпочинкових домів, статистично і на папері дуже імпозантне, насправді має у великій мірі тільки „паперовий характер". Вздовж Чорноморського побережжя і на передгір'ї Кавказу повно „незакінчених будов", на яких перервано працю і які фактично розпадаються, але в офіційних звідомленнях продовжують існувати як „проєкти під будовою", чи навіть закінчені.

Мало того, припиняючи будівельні роботи на одному із започаткованих часто перед роками проєкті, будівельні трести у міжчасі започатковують нові будови на суми десятків мільйонів карбованців, щоб і їх також відтак залишити незакінченими. „Філософія" такої системи будівельних робіт, за словами совєтської газети, міститься в тому, що „будівництво починають не для того, щоб його закінчити, а виключно, щоб зачати!" І будівельним трестам і замовникам йдеться не про будову як таку, а про „виконання пляну", який визначується на базі зачатої роботи і, що важливіше, про те, щоб дістати на руки преліміновану бюджетом суму грошей, щоб „не бути відлученим від фінансування".

У висліді такої настанови, „плян виконаний", але замість конкретного будинку створюється, як пишуть „Известия", — „міраж", чи „фасадна проєкція" будинку.

Очевидно, коли до такої фасади, або будинку відпочинку, що нібито вже існує згідно із звідомленнями, вишлють трудящих на відпочинок, то така „путьовка" на відпочинок буде „дорогою в нікуди". Відпочинковцям прийдеться, як пише газета, спати не у ліжках „спального корпусу санаторії", а тільки хіба „притулитися на грудях скалі-велетна на правах хмаринки".

Знаючи совєтську дійсність, автор фейлетону доражує читачам цим не турбуватися, а всім заінтересованим у такому „будівництві" використати момент, і „доки всі будуть зайняті перетинанням ленточки при головному вході, розпочати денебудь інде і щонебудь на мільйонів десять і на років вісім". Як бачимо, цікаве свідоцтво моралі т.зв. совєтської людини і нового та „вищого якісно" совєтського „соціялістичного" суспільства.

П. Феденко

ДИВОВИЖНИЙ СУДОВИЙ ПРОЦЕС

Мюнхен. — Бували в Німеччині політичні процеси в XIX і в XX віці. Суд вирішив покарати смертю голляндця Ван дер Люббе, якого обвинувачували за підпал будинку німецького парляменту в 1933 році. Тоді був уже при владі Гітлер. Також секретаря комінтерну Дімітрова судили в Берліні, але уряд Гітлера не відважився зліквідувати таку впливову особу: може тоді вже підсвідомо вожді націонал - с о ціялістичної партії відчували можливість пізнішого союзу з урядом Сталіна. Процес в Нюрнберзі року 1946 — широковідомий: ще й досі заступник Гітлера по партійній лінії Рудольф Гесс доживає віку в тюрмі в Берліні під охороною чотирьох держав, що були в союзі 1941-1945 року: Америки, СССР, Франції та Великобританії.

Від того часу минуло вже майже 30 років. Розвіялися в Німеччині мрії про панування над іншими народами. Однак з'явилися між людьми молодшого покоління групи, які захопилися іншою крайністю: анархізмом.

Що це за люди і чого вони добиваються в своїй країні — Федеративній Німецькій Республіці? Це психологічна загадка. Провідники цієї групи (в пресі її називають бандою) Андреас Баадер, Марія Майнгоф, Ґудрун (ж і н о ч е ім'я) Енселін та Карл Распе дали почин для створення терористичної організації під назвою „Фракція червоної армії".

Хоч назву позичено від комуністів, але ця „фракція" далеко стоїть від ідеології комуністичних партій. Скорше „фракція червоної армії" нагадує своїх попередників - а н а р хістів французьких, італійських, російських, що вважали акцію малих відважних груп терористів за спосіб зруйнувати капіталістичний лад і створити нове суспільство, де всі негайно стануть вільні й щасливі. Під командою провідників „Фракція червоної армії" члени цієї організації убивали представників влади, підпалювали великі крамниці, кидали бомби на поліційні установи, на редакції немилих їм газет, навіть на головний штаб американської армії в Гайдельберзі тощо.

21-го травня почато судовий процес проти членів названого „твердого ядра" анархістів у Штутґарті. Однак, довелося процес відкласти до 5-го червня, бо суд вирішив не допустити до судової розправи трьох адвокатів — оборонців Баадера. Їм доказано, що вони допомагали своєму клієнтові передавати вістки й накази від Баадера членам „Фракції червоної армії", які перебувають на волі, або під арештом в інших містах. Баадер має вибрати собі інших оборонців, і суд дає можливість їм вивчити акт обвинувачення, що має 354 сторінок машинового друку та різні додатки.

Чотири ватажки „Фракції червоної армії" мають відповідати за свою діяльність від 1970 до 1974 року. За той час ця організація убила 5 осіб і ранила 71 мешканця Федеративної Республіки. Члени „Фракції червоної армії", що лишилися на волі, вирішили зірвати процес своїх ватажків у Штутґарті. В квітні ц. р. вони напали на посольство Федеративної Республіки в Стокгольмі (Швеція) і, захопивши там закладників, вимагали, щоб німецький уряд випустив на волю Баадера, Майнгоф, Енселін та Распе. Мовляв, коли це не станеться, то члени „Фракції червоної армії" повбивають закладників — німецьких дипломатів у Стокгольмі.

Німецький уряд відмовився прийняти ці вимоги. Анархісти встигли убити двох дипломатів у Стокгольмі, підпалили будинок посольства, але не встигли докінчити свого кривавого діла: їх захопила шведська поліція.

Німецька адміністрація, знавши безоглядність членів „Фракції червоної армії", приготувала судовий будинок у Штутґарті так, щоб ніхто не міг учинити бешкет на процесі. Всіх осіб, допущених в судову залю, поліція контролює з голови до ніг, теж адвокатів.

В процесі „Фракції червоної армії" бачимо, що провідники не належать до пролетаріяту, хоч твердять, що хочуть пролетаріят „визволити". Баадер — син професора у н іверситету, Марія Майнгоф із заможної родини, сама — талановита журналістка, Ґ. Енселін — дочка протестантського пастора, теж Распе із родини буржуазної.

Що повело їх на шлях злочину? Чи це романтика на взір „Розбійників" із відомої драми Ф. Шіллера? Чи то, може фальшива інтерпретація поглядів деяких соціологів (напр., Г. Маркузе), котрі не бачать у робітництві сили для ліквідації капіталістичного ладу, для заміни його соціялістичним. Маркузе вважає за революційну силу студентство, але він рішуче засудив членів „Фракції червоної армії", назвав їх злочинцями.

Дехто вважає, що серед „Фракції червоної армії" переважає тип невротиків-психопатів, котрі бажають „популярности", хоч би й через злочин. Такий був грецький славолюбець Геростат, що спалив храм Артеміди в Ефесі, щоб збереглося його ім'я в історії.

Суд виявить і викаже багато невідомого з „ідей" і діяльности членів „Фракції червоної армії". Ще не так давно був час, коли громадяни Федеративної Республіки ставилися байдуже до анархістів. Але убивства та викрадання людей з ціллю добитися звільнення арештованих членів „Фракції червоної армії" дуже занепокоїли німецьке суспільство, і люди тепер охочі допомагати поліції і судовим органам, щоб викоренити злочин.

На жаль, деякі відомі в світі особи своїм втручанням старалися представити членів „Фракції червоної армії" як „жертви режиму" в демократичній Німеччині. Наприклад, французький філософ і письменник Сартр приїздив у лютому ц. р. до Штутґарту на розмову з Баадером у тюрмі. Сартр (раніше — сталініст, тепер — маоїст) засудив строгі порядки у німецькій в'язниці, хоч він бачив, що в'язні „Фракції червоної армії" мають у своїх келіях радіо, газети, книги й усякого роду вигоди. У французьких тюрмах того немає. Але Сартрові миліше шукати „порошини" в оці сусіда, а „скалки" в своєму оці він не помічає...

Хто хоче зрозуміти психологію анархістів, має прочитати книжку американського автора Авріча. Він згадує анархістів царської Росії, так званих „безмотивників", котрим було любо убивати людей без причини, тільки для своєї приємности. Авріч пише, як один „безмотивник" кинув бомбу в каварню в Одесі, де було повно людей...

А. Орликовський

ПОЛІТИЧНА ПРОГРАМА А. СОЛЖЕНІЦИНА Й УКРАЇНСЬКА ДЕРЖАВНА РАЦІЯ

2

Суверенній Україні був би ближчий спільний ринок із центральною Европою, ніж із чорноморськими державами.

Само собою, пляноване відрізання України від Чорного моря зовсім неохоче сприйняла б колись та й сьогодні — Румунія, мрією якої є мати на всій довжині її східнього кордону сильний український буфер, та мати можливість знову з'єднатись з румунською частиною Молдавської ССР, відлучення якої від Росії п. Солженіцин не бажає.

Неприємливою є пропозиція „Віча" і для Туреччини, а то й Грузії й Болгарії, постійно загрожених російською експансією у Босфор, у сточище р. Дунаю та Закавказзя. Тому мінімалістичні уступки Росії суверенній Україні за „Вічем" лише можуть підсилити вже тепер симпатії українських сусідів до її змагу за соборність не лише по Ростов, а на всю Кубань як поміст України в Закавказзя.

Зовсім неоправданим треба вважати передбачення „Віча", мовляв, український нарід не погодиться на його територіяльний розподіл в страху, що не буде спроможний економічно вдержатись, — та мабуть захоче залишитися у великопростірній величині у російській федерації.

Справа вибору між територіяльною одноцілістю у великопростірному вигляді та добуттям суверенности, щоб остаточно бути підметом, а не далі предметом на міжнародному форумі, неможливо перерішувати сьогодні. Все буде залежати від: а) свідомости та державницької зрілости українських мас на сході поза Дніпром та у Примор'ї та б) від міжнародного становища до української справи та стратегічного положення України у даний момент.

В петроградській „Інструкції" з 17-го серпня 1917 р., допускалося приєднання до автономної України й інших губерень (східніх та південних), якщо земські установи (цих губерень) „забажали б бути у складі України, та Тимчасове Правительство Росії це мусіло б признати".

Як нам відомо, 20-го листопада 1917 року Слобожанщина, Помор'я, Запоріжжя самочинно включилися в УНР, і Петроград не був спроможний противитися. Сьогодні у питанні одноцілости України справа стоїть далеко самозрозумілішою, як 55 років тому. Доказом цього є постава сучасної патріотичної України, яка й слухати не хоче пропозицій російських державників, згуртованих біля журналу „Віче". Є натомість незадоволення в Україні із приналежности до Совєтської Росії Подоння, Кубанщини та с х і днього Донбасу...

Відносно кардинального питання суверенности України, як міжнародного правного актора, то на це питання можна відповісти у формі порівняльній:

1. Коли у 1938/39 роках видавалося, що маленька, всього півмільйонова, Карпатська Україна таки втримається, то оцієї мініятюрної України перелякалась 30-ти мільйонова Польща, до якої належало 7,500.000 українців, розселених на четвертині території поверсальської Польщі. Через це Польща вступила була в союз з Угорщиною з метою „знищення Русі". З Хустом хотіли жити у згоді сумежна Румунія, до якої належала Буковина та 1/8 закарпатської Мармарощини. До Карпатської України (без Ужгорода та Мукачева) залицялись французькі інвеститори, індустріяліс-ги, німецькі фірманти та наближались югослав'яни у спільному фронті проти Мадярщини.

Навіть Совєтський Союз не знав, яке становище зайняти до закарпатської держави, як п'ємонту державницького українського відродження та намірень... визводити решту Великої України.

Маленьке Закарпаття було б існувало так само, як досьогодні існує Люксембурґ, існувала Естонія та Албанія, якщо б не поґвалтування його Угорщиною.

Про радість - підйом українського громадянства в межах Польщі, Румунії не приходилось і говорити. Ентузіязм, національна гордість переходила спроможності Карпатської України зробити щось надто велике для цілости української справи.

2. Коли у 1940 році, в час російсько-фінляндської війни, Москва запропонувала Гельсінкам 1) зпрезентувати їй всю майже Карелію

(Закінчення на стор. 3-ій)

Євгенія Чайка

ДОБРОЗИЧЛИВІСТЬ

Найпопулярнішою темою в наші дні є тема про здоров'я. Питання, як зберегти здоров'я, цікавить кожного з нас. Люди пляшками п'ють ліки, ковтають безліч різних таблеток, мучать себе дієтами, взимку виїжджають у теплі - соняшні краї і, навпаки, влітку шукають прохолоди. Одне слово, — роблять все, що може зберегти здоров'я. Все, крім одного, — майже не звертають своєї уваги на зовсім безкоштовний „лік". А ним є ДОБРОЗИЧЛИВІСТЬ!

Щоб розшифрувати цей „рецепт", розкажемо правдиву історію, схожу на казку.

В одному місті на Волині, жив архітектор з родиною. І була у них донька-одиначка. Та така гарна, така гарна, як бувають гарними принцеси в казках. Висока, струнка, і рученьки білі з довгими пальчиками, і ноженята витонченої форми, обрамовані довгими віями очі, як зорі! Брови — шовкові шнурочки, клясичний носик, лебедина шия, пишні коси! Що й казати — картина, а не дівчина! Всі без вийнятку повертали свої голови в той бік, де була красуня. Одні зеленіли від заздрости, другі дивились із захопленням, а вже хлопці — хоч не говори! Ходили за нею, як очманілі, ніби кукільвану об'їлися! Висліджували, охали, стогнали і, звичайно, часто не спали, снуючи в думках різні пляни, як добитися бодай на мить уваги красуні!

Але пишна краля ні на кого не звертала уваги. Дивувались старші люди — стільки в місті юнаків - соколів, а вона ні на одного й не гляне. Заморського принца чекає, чи кого?

Одного разу завітав у це місто славнозвісний скрипаль. Його гра примушувала людей забувати про фізичні й душевні болі, про всі турботи. Він разом із смичком підхоплював увагу слухачів і ніби переносив їх із задушливої залі у райські квітучі сади!

Грав довго. А коли скінчив, то слухачі ще деякий час сиділи, як заворожені! А потім, нестримним потоком полились на сцену, підняли на руки музику, голубили, вітаючи його, вихлюпували увесь запас ніжних висловів.

Тільки красуня не вітала надзвичайного музику. Стояла, без руху, гордо закинувши свою прекрасну голівку. Зупинилися хлопці, які несли на руках скрипаля, поставили його перед нею, а один вигукнув: „Погляньте — два чуда!", — „Наша перша красуня", — вигукнув другий.

Глянув скрипаль на дівчину — перехопило подих, аж зажмурився на мить, ніби яскраве світло вдарило в очі! Але коли вдруге глянув на неї, то сталось щось нікому не зрозуміле — він різко відступив від неї і, кинувши присутнім, щоб обминали десятою дорогою це „чудо"! — подався до виходу.

Облогою стояли обурені юнаки навколо будинку, в якому зупинився скрипаль, вимагаючи пояснення такої нетактовної поведінки, по відношенню до їхнього ідола. Вимагали, щоб попросив вибачення.

„Шкода мені вас, хлопці, що ви такі засліплені, і не бачите мармурової богині, якій ви віддасте свої найкращі юнацькі почуття", — звернувся до них, вийшовши на ґанок, скрипаль. — Та ж ви придивіться уважно до уст вашого кумира, вони ж викривлені самозакоханістю! А ті очі можуть дивитися із з а х опленням тільки в дзеркало! Це не красуня — це мара! Вона, із жорстокістю самозакоханих, розчавить серце кожного із вас, забираючи для себе все, що ви їй офіруєте, але сама ніколи не подарує людині найменшої уваги, бо дбає тільки про себе. Мені навіть трохи жаль її, бо не знає вона справедливого закону життя: той, хто не вміє зігріти теплом душевним близького свого — сам передчасно закостеніє і зів'яне краса його". Відкинулись юнаки від красуні... і посивіла вона передчасно, залишаючись старою панною...

Глибоко запали слова музики в душі тих, до кого він тоді звертався. Пізніше, уважно спостерігаючи людські взаємовідношення, доводилося не раз переконатися в тому, що дійсно, тільки ті, які доброзичливо ставляться до інших, не шкодуючи ні ласки, ні уваги ближнім своїм, і завжди готові прийти з допомогою, до потребуючих її, — тільки ті насолоджуються хвилинами земного щастя. Обличчя їхні освітлені посмішкою.

А люди, які дбають лише про добро та вигоду власної персони, які тільки й думають про те, як би комусь насолити, к о г ось використати, або у чомусь перешкодити, — ті завжди невдоволені, їм завжди чогось бракує, щось „ґризе". Вони похмурі. І це все відбирає у них здоров'я та красу, — скорочує життя.

І навпаки — сторицею повертається радість до тих, хто зробив комусь добро. Ця радість, як чудодійні ліки, розпромінює обличчя, розгладжує зморшки, від неї жвавіше пульсує кров у жилах, ця радість бадьорить, випростовуючи спину! Людська вдячність лікує без лікаря!

Тому так хочеться гукнути на повні груди: „Люди, даруйте радість одне одному, і будете щасливі, гарні і здорові!"

Ішая Лутвак

ДОЛИНА ПЛАЧУ. БЛАГОРОДНІ ЧУЖИНЦІ

(З книги: „Пропам'ятна книжка. Рожнів і околиця". Зредагував Шимон Канц, Тель Авів, 1974 р.)

3

Край лісу жили в хащах Йосиф Фрішер і Ханя Дайчер з Долини і ще кілька жидів майже цілий рік. Кожний з них мав контакт з українськими селянами, які очевидно за заплату доставляли їм харчі. Спеціялістом у тому був Моше Кляйн. Він не раз привів телятко і на плечах приніс 10 до 20 курей. Як почалася ліквідація жидів, Гринь взяв на себе обов'язок забрати жидів, які втікали, бо брат Стах мав уже в тих обставинах забагато, ким опікуватися. Він заклав, так би сказати, в лісі жидівський „колгосп". У Гриня були зі Станиславова: Шим Шраґер з дружиною, Вілек Кнол з Надвірної, Вольф і Суник Гарфілд зі Стрия, Фред Кавалер, його мама і сестра з Надвірної, Арон Волкентрайбер з дружиною, Герш Кандель, Дуня Гохфелзен зі Журавки, д-р Найгофер з Долини, д-р Штерн з дружиною і донькою, дентист Шіндлер з дружиною з Болехова, Макс і Сабіна Кац зі Стрия, Шмуль Шлям і Шмулько Тайтельбавм з Нового Санчу. Прийшов теж до нас з рогатинського ґетта Майорко Туртельбавм.

Помалесеньку під наглядом Стаха і Гриня Бабіїв життя нормалізувалося в лісі. Здавалося, що небезпека минула і ми діждемо рятунку і свободи. Головне тепер, щоб було чим прогодуватися. Було часом харчів не вистачає, то декілька хлопців зробили скок до околишніх сіл. Для тих операцій Гершко вибрав собі сміливих — Вільнюся Вайнфелда і Майорка Туртельбавма. У тому часі майже всі в лісі мали свої „будки", криті корою з дерева так, щоб було де критися від дощів. Та ось свята кучки, і ми почули шум — мотори зближаються. Алярм, і ми повтікали, де хто вспів. Коло 20 танків з власовцями на чолі з німецькими офіцерами почали нас обстрілювати. Відтак зіскочили, знищили все, кухню і будки. Першими жертвами впали коло десяти жидів. Взяло кілька день, поки ми знову зібралися і перенеслися глибоко в ліс. Проголошено, що буде більше нападів на партизанів.

У жовтні 1943 року ми довідалися, що до Долини приїхав спеціяльний штрафний батальйон. По команді ми зібралися і опустили це місце. Ми зупинилися на Бабаївці в лісі, недалеко Болехова. За пляном ми мали чекати до вечора. Нагло прибіг Стах Бабій зі сумною вісткою, що ми в пастці, окружені, і ось незабаром почали стріляти. Ми ховалися, де хто міг. Вояки на поготівлі з багнетами сунулись лавою. Та ось убійники вже коло нас, і ось приказ: піднятися Гарцберґові і дівчині коло нього з Калуша, - дали серію, обидвоє впали. До сьогоднішнього дня не можу зрозуміти: дивився смерті в очі і ніякого страху не було. Спонтанно я з Майорком, який лежав коло мене, обіймалися і прощалися з життям. Кілька метрів від нас убійники знайшли радіоапарат Стаха Бабія, то вже почали шукати дальше нашого місця, і так смерть нас шукала. Тут буквально бачили Боже чудо. Було коло 60 убитих. Щоб відстрашувати довколишнє населення, щоб воно не помагало жидам, вони зловили 20 українців, повели їх до ринку в Долині і повісили. Між повішеними була мати і сестра Стаха Бабія.

Тепер ми застрягли в долині смерти. Перед тим поширено чутки, що в околиці Долини у братів Бабіїв організована армія в числі 10 тисяч партизан, так що ніхто не відважився дійти до лісу,а після теперішньої різні показалася правда. Попередили нас, що вбивці водять із собою зловлених жидів д-ра Люблінера і Давида Лібермана і вони мусять показувати дорогу і місця, де жиди ховаються. Після облави і страчення невинних українців тяжко було знайти когось, щоби навіть заговорив з жидом, вже не говорячи, щоби поміг харчами. Все відважний Майорко вибрався увечорі у село Криве, де він мав знайомих, і не повірити — приніс для нас повний казан гарячої зупи, печену картоплю і плячки. Декотрі думали,якби дістатися на Угорщину. Вони хотіли і мене забрати, але я не був у силі йти з ними. Крім голоду нас мучила короста і воші. Так по дорозі ще в лісі лежали мерці і ми не були в стані їх поховати...

Кожного вечора з усіх кінців ми сходилися до дому Славка Козака на Бабаївці затопити і, хто мав картопля, спекти її. І так до досвіта декілька тратили надії і залишалися в хаті, мовляв, хай буде, що хоче, бо і так не пережити.

Одного дня, мандруючи лісом, я зустрівся зі знайомим жидом з Болехова. Він мені сказав, що після моєї втечі з ґетто, один поляк з Рожнятова шукав мене і просив мені передати, що хтось у Рожнятові хоче мені помагати. Я довідався, що це Мішко Яґелович, там були ще мої дуже добрі знайомі Іван Вишинський і Юрко Яцків і Мозія Фішер. Вони ще з початку, як прийшли німці, обіцяли, що поможуть, але тепер, — я побоювався, — як повісили невинних людей, то ніхто мабуть не поможе.

Залишитися в лісі — то певна смерть. Майже в кожному селі я мав знайомих і надіявся, якщо навіть не зможуть допомогти, але, бодай, не зрадять. Говорив я з Майорком. Він ще не хоче залишати лісу, але мене проведе до Рожнятова.

(Продовження буде)

Великдень в Українськім Селі, в Глен Спей

Як щороку так і цього — маси народу з'їхалися знову до українського Села в Глен Спей, Н. И., щоб разом у молитовному з'єднанні з рідним народом відсвяткувати Великдень.

Великодні торжества почалися у Велику п'ятницю, 2-го травня ц.р. о год. 2-ій по полудні. О. парох Роман Білецький відправив Службу Божу та виложив Плащаницю. Багато вірних приступило до св. Сповіді. Улаштуванням Божого Гробу і його прикрасою зайнялися Мих. Грицковян та інж. И. Салляк.

У Велику Суботу багато людей приступило до св. Сповіді та до св. Причастя. О годині 5-ій по пол. вірні на подвір'ю церкви — уложили в коло кошики до свячення, яке довершив о. парох Р. Білецький. Зібрані любувалися красою свяченого і вишивками, які прикрашували кошички. Незабутній вид чару Великодних Свят, який можна лише побачити на лоні природи — на селі! У Великдень — в день Світлого Воскресення — Архиєрейську Службу Божу відправив Владика Кир Йосиф в сослуженні о. пароха Романа Білецького та виголосив дуже гарну проповідь. В часі Служби Божої співав дуже гарно хор церкви св. Івана Хрестителя з Нюарку під дириґентурою проф. М. Добоша. Цьому хорові і його дириґентові належиться сердечна подяка, бо він бере радо участь у всіх наших імпрезах не тільки церковних, але теж і світських.

Незабутнє враження викликало у всіх свячення пасок, яке з причини дощу - довершив Владика Кир Йосиф в залі під церквою. По церковних відправах відбулося в їдальні оселі „Верховина" Спільне Великоднє снідання, яке приготовив новий управитель Оселі — дир. И. Харина. В цьому сніданку взяло участь кл. 300 осіб. Обильно застелені столи поблагословив о. парох Р. Білецький який опісля поділився з усіма традиційним свяченим яйцем, складаючи при тому великодні побажання учасникам сніданку та всім мешканцям нашого Українського Села і Оселі „Верховина". По сніданку молодь СУМА з Нюарку - Ірвінґтону під опікою Іванни Кононів та Федора Луцишина, вивела гарно гагілки, за що дістали признання від Владики Кир Йосифа. Могутнім співом „Христос Воскрес" закінчено цей великодній снідано к.

Ці Великодні Свята можна уважати за дуже вдатні, бо хоча падав дощ, приїхало до нас так багато людей, що церква була цілковито переповнена, а багато вірних примістилося на ганку церкви та у скупченні прислуховалося до всіх церковних відправ. Цілу Великодню неділю лунали по нашому Селі радісні звуки великодніх дзвонів. До старого — великого — 3 тонового — долучилися ще два інші — фундації д-ра В. Селчака з Філядельфії, які саме перед святами закінчено до новозбудованої дзвіниці. Всі розї'жджалися домів, обіцювали стрінутися знову на величавому святкуванні ювілею — 10-ліття будови нашої церкви, що відбудеться на традиційному празнику св. Володимира 27-го липня ц.р.

Д-р Маркіян Клюфас

В Бостоні підготовляється ювілей в пошану Д. Бортнянського та О. Кошиця

Бостон (М. Вінтонів). — Чоловічий хор при Українському Народному Домі Бостон-Метепен, Масс. в порозумінні з Управою цього Дому, а на предложення мистецького керівника хору, (інж. Михайло Вінтонів) заплянував відзначити 15-го червня ц. р. подвійний Ювілей двох корифеїв української музичної культури, а то: 100-річчя великого дириґента й композитора Олександра Кошиця (1875-1944), мистецького керівника славної Української Республіканської Капелі та 150-річчя Дмитра Бортнянського, найславнішого українського композитора XVIII ст. (1751-1825) з відповідною мистецькою програмою, в залі Українського Народного Дому, Бостон — Метепен 15-го червня ц. р. о год. 4-ій після полудня.

До участи в цій програмі є запрошені мистецькі сили бостонської української громади і хор Української Православної та Української Католицької Церков. Усі світські та церковні організаційні Управи, Відділ УККА — Бостон, вокальна група ОЖ ОЧСУ, Відділ Союзу Українок, танцювальні гуртки, молодечі організації Пласту і СУМА, місцеві вокальні та інструментальні солісти, вокальний квартет. Школи Українознавства, програма Української Радіогодини.

ПОЛІТИЧНА ПРОГРАМА...

(Закінчення зі стор. 2-ої)

за ціну совєтизації усієї Фінляндії, або 2) віддати Росії її південну Карелію (між озером Ладогою та фінською затокою), погоджуючись на те, щоб помешена Фінляндія залишилась самостійною, фіни вибрали другу альтернативу. В результаті це єдина сьогодні самостійна країна із 15-ти країн, які до 1917 року були приналежні царській Росії та між роками 1918-1939 були самостійними.

Подібна ситуація була з Румунією кілька років тому, у справі приналежности до СССР Совєтської Молдавії. Румунський шеф партії відповів през. Підгорному так: „Якщо Ви, Пане Президенте, вважаєте, що Вашій Україні краще бути в межах СССР, то це Ваша справа та Вашого народу; ми, румуни, покищо вважаємо бути в такому правному стані як зараз". Підгорний швидко покинув Букарешт, заскочений такою відповіддю „червоного" румуна.

3. Ніяка новоусамостійнена нація неспроможна зразу зформуватися у всій територіяльній величині.

Польща щойно у 1945 році приєднала Опольський Шлезьк, Данціґ, Помазур'я та західнє Помор'я.

Щойно через 60 років вдалося самостійній Румунії прилучити Семигород та Банат, а Сербії визволити Боснію...

Наведеними тут прикладами аж ніяк не пропонується нам бути резиґнаторами в нашій ревіндикаційній політиці. Іде про унаглядненння важливости та цінности суверенітету нації у відношенні до територіяльного оформлення держави. Ми мусимо мати ці дві речі ясно спрецизовані перед собою у нашому змаганні до відродження суверенітету.

Якщо А. Солженіцин, як шукач справедливости між народами Сходу в їх змагу до державности вважає уточнення української справи в московському журналі „Вече" за справедливе та згідне із його політичною програмою чи поглядами, то його симпатії до українців, які не хочуть бути гіршими патріотами своєї батьківщини, як ними є поляки, румуни чи чехи, є лише фразами, овіяними гуманними фразами без реального змісту. Александер Солженіцин ще не зумів зрозуміти духа сучасної „Весни народів".

На основі хоча б неґативної постави А. Солженіцина до його батьківщини, козацького Дону, та до білоруської державности, — це питання саме так неґативно вирішене в Бреесті 1918 р., — його відмова білорусам бути в крузі вільних держав збігається історично із територіяльним оформленням України за петроградською „Інструкцією". Солженіцин використовує всі історичні, правні та етнічні моменти для спасення величі Росії.

Політична заява „Веча" на загальникове окреслення простору нової Росії Солженіциним може стати чинником не для нового намагання поляків експансувати „на схід", а навпаки, створити новий оборонний бльок балтійсько - чорноморських народів проти плянованих наново територіяльних ревіндикацій Росією на майбутнє.

Народам Межимор'я буде залежати на встановленні хоч якоїсь білоруської буферної держави, не менше потрібної Литві і Польщі, як Україні на її північному кордоні.

Білорусам, так само як литовцям та українцям, аж ніяк не хочеться бути творцем російського етнічного муру на кордоні Китаю та будувати шосе й залізничні шляхи в тайгах Сибіру — в „тоже русской земле".

Наші шляхи до державности не їдуть паралельно із путями А. Солженіцина, який, оперуючи словними співчуттями неросійських народів, хоче притупити їх гнів до росіян, та врятувати, хоч як майбутню, велич Росії.

(Кінець)

Капеля Бандуристів в Сиракюзах

В понеділок, 12-го травня ц. р., о год. 7.30 вечора, Капеля Бандуристів ім. Тараса Шевченка під дириґентурою маестра Григорія Китастого виступила в нашому місті з великим концертом.

Хоч на дворі падав зливний дощ, то фізкультурна шкільна заля Бішоп Ладден Гайскул скоро наповнялась любителями української музики, і то не тільки місцевими громадянами, але й гостями із Бінґгемптону, Ютики і інщими громад. Публіка купувала платівки, гуторила при вході, розмовляючи про бандуристів, бо між глядачами були люди, головно молодшого покоління, які не бачили не тощо бандуристів, але навіть бандур. При вході на залю вродливі панночки і пані в українських строях роздавали програмки в українській і англійській мовах.

Розгорнувши програмку можна побачити, що вона поділяється на дві частини. Перша частина розпочинається традиційним воскресним гимном „Христос Воскрес", а друга американською піснею, з нагоди 200-ліття американської революції, „Америка прекрасна" під музику С. Варда із сольоспівами П. Пахолюка і Я. Цісарука.

На останній сторінці програмки є поміщений ще список фундаторів капелі, її почесних членів і членів добродіїв. В програмі англійською мовою є ще зазначено, що менажером капелі є Петро Гончаренко.

Присутні ще читали програми, як сиракюзькі прапороносці внесли американський, український і святковий „байсентеніел" прапори і зупинились біля сцени. Після короткої промови куртина відкрилась і на сцені немов розквітає поле — Капеля Бандуристів одягнена у стилізовані жупани. На сцену виходить маестро Г. Китастий, його овацiйно вітають, дзвонять шовкосрібні струни бандур і понеслась „Америка прекрасна".

Українська громада в Сиракюзах офіційно почала святкування 200-річчя Америки. Лилась пісня за піснею із могучих грудей бандуристів-співаків, де фортіссімо переходила у форте, і завмирала на п'яніссімах, у кожній пісні була помітна специфічна техніка і дисципліна голосів не тільки у солістів, що вив'язались прекрасно із свого завдання, але й цілої капелі. Присутні безперервно нагороджували капелю рясними оплесками. Капеля поновилась новими голосами, і між вже знаними нам обличчями, можна було помітити зовсім нові. Це явище дає капелі запоруку на її довге існування та й на розвиток. Молодняк кожному хорові є дуже потрібний, бо він запевнює його будучність.

Хоч бандуристи працюють, то вони посвячують вільні від праці дні на проби, чи репетиції, які відбуваються кожної неділі між 3-ою а сьомою годиною дня. Осідок капелі є місто Детройт, тому до Детройту мусять приїзджати співаки із Клівленду, Торонта, Ню Йорку і других міст ЗСА і Канади.

В Сиракюзах виступало 34 члени капелі, хоч в пізніших концертах виступало 40 членів, між ними 15 бандуристів, а решта співаків. Бандури або зі своєї роботи, або чернігівського, полтавського, чи київського типу гарно звучали.

Маестро Григорій Китастий вельми дбає про це, щоб капеля стояла на високому мистецькому рівні і до цього він вкладає ввесь труд і талант, тому Капеля захоплює грою і співом не тільки українців, але й чужинців. Ми справді можемо похвалитись високою культурою нашого бандурного та хорового мистецтва.

Л. Ярослав

Концерт піяністки Лідії Артимів

У суботу 19 квітня ц. р. Музична Академія Філядельфії — „The Philadelphia Musical Academy Alumni Association" відзначила 80 років свого існування. Ця видатна музична організація налічує в своєму складі багато визначних і відомих осіб: патронів, спонзорів, музик тощо. Її президентом є талановита співачка Марія Мурована — відома як визначна солістка з українських і в американських колах.

Святочна програма ювілею цієї академії складалася з двох частин: бенкет і концерт відомої української піяністки Лідії Артимів. На бенкет запрошено коло 100 осіб - гостей, музик і відомих осіб.

Опісля, в академії балевої музики — „Academy of Music Ballroom" — відбувся концерт (recital) молодої піяністки Лідії Артимів. Вона закінчила Музичну Академію у Філядельфії, де вчилась у відомого піяніста Ґарі Ґрадмана і, маючи лише 8 років, вже виступала з філядельфійською оркестрою в Робін Гуд Делл — „Robin Hood Dell'. Крім цього вона ще вчилася у п-і Фреди Пастор Беркович у Музичному Киртіс Інституті — „Curtis Institute of Music" протягом шести років.

Лідія Артимів дістала премію на конкурсі Шопена для молодих піяністів. Виступала у камерних концертах; мала концерти у Чікаґо, Римі, Міямі і т. д.

Те, що тут зазначено, свідчить про велику рутину і обдарованість молодої піяністки.

Програма концерту, не переобтяжено і не довга, була досить різноманітна і, я сказав би — побудована на контрастах: клясичний Гайдн—Варіяції „in F minor", імпресіоністичний Дебюсі — „Три Естампи", „Пагода", „Вечір у Ґренаді" „Сади під дощем", та романтичний Шуман — „Карнавал" Опус 9 — „Opus 9", який складається з 20 п'єс.

Важко говорити й висловлювати враження звичайними словами, бо дуже влучно сказав друг Шопена поет Гейнрих Гейне: „Там, де закінчуються слова, починається музика", — тобто там де наше слово вже не спроможне щось висловити, музика лише починає свою чарівну поему. Коли ми почули перші звуки гри Лідії Артимів, ми відразу зрозуміли, що перед нами великий талант. Звичайно слово талант дуже часто вживається у відношенні до різних артистів і віртуозів, але тут треба сказати, що гра Лідії Артимів є на дуже високому рівні.

При розвитку сучасного піянізму вже в нікого не можна викликати враження ані технікою, ані віртуозністю, бо тепер ми шукаємо чогось глибшого: оригінальної експресії, кольорів звучання і власне надхнення (вже переживає композитор у творчому процесі).

Бетговен казав, що музика мусить викреслювати вогонь із сердець.

Дуже дивно, як можна було, маючи лише 20 років досягнути такої перфектности у виконанні.

Перш завсе вражає надзвичайно тонке володіння звуком. Її п'яно є співуче і чарівне, всі фрази якось заокруглені, елястичні, немає нічого різкого, але в той самий час сила звуку є глибока й подана м'яким і вмілим ударом.

Те, що ми називаємо словом динаміка — у піяністки дуже тонко розвинено — вона має (як кажуть французи) гарне „туше" (eoucher).

Гра ввесь час насичена вогнем і відчувається і видно, як піяністка переживає кожну фразу.

Публіка дуже тепло приймала піяністку, яка дістала і шумливі оплески і квіти та цінний подарунок від академії, який з привітанням передала президент Марія Мурована. На наддаток ми почули „Вальс" і „Ноктюрн" Шопена та „Інтермеццо" (Intermezzh) Брамса.

Я хотів би ще зазначити деякі моменти виконання: Варіяції Гайдна — надзвичайно гарний звук, чарівне п'яно, спокій і витриманий рух. Фрази всі пластично заокруглені. Дебюсі — „Естампи": гарні переходи і кольори в оріґінальних гармоніях Дебюсі; тонка педалізація „Карнавал" Шумана — все блискуче свобідне, багато контрастів, різноманітно і з вогнем. Піяністка має манеру виконання відповідно до стилю автора.

Проф. Володимир Грудин

В СОРОКОВИЙ ДЕНЬ СМЕРТИ
нашого Невіджалуваного і Незабутнього
МУЖА, БАТЬКА, ДІДУНЯ, БРАТА і ШВАҐРА

св. п.

АНДРІЯ КЛИМА

будуть відправлені за спокій Його душі

ЗАУПОКІЙНІ СВЯТІ ЛІТУРГІЇ

в суботу, 14-го червня 1975 р.

в ТОРОНТО — в церкві СВ. МИКОЛАЯ, о год. 8:30 рано;
в АКРОН, Огайо — в церкві СВ. ДУХА;
в ТРОЙ, Огайо — в церкві СВ. ПЕТРА;
в НЮ ЙОРКУ — в церкві СВ. ЮРА, о год. 7-ій у вечір.

Приятелів і Земляків Покійного просимо згадати в своїх молитвах.

Смутком опечалена — РОДИНА

В СОРОКОВИЙ ДЕНЬ СМЕРТИ
мойого Найдорожчого і Незабутнього МУЖА

бл. п.

МИХАЙЛА ОЗИМКА

будуть відправлені за спокій Його душі

ЗАУПОКІЙНІ СВЯТІ ЛІТУРГІЇ

у вівторок, 10 червня 1975 р.

в ПАССЕЙКУ, Н. Дж. — в церкві СВ. МИКОЛАЯ;
в ПАРИЖІ, Франція, яку відправить Високопреосвященний Єпископ Володимир Маланчук;
в МЮНХЕНІ, Німеччина — в катедральному храмі СВ. АНДРЕЯ ПЕРВОЗВАННОГО;
в ГЕМСТЕДІ, Н. Й. — в церкві СВ. ВОЛОДИМИРА;
в ҐЛЕН-КОВІ, Н. Й. — в церкві СВ. ЙОСАФАТА;
в НЮ БРОНСВІКУ, Н. Дж. — в церкві СВ. ПОКРОВИ.

Просимо згадати Покійного в своїх молитвах.

Опечалена —
дружина — АНАСТАСІЯ
Близькі і дальша Родина

ВІСТІ З ТРЕНТОНУ

Український Народний Дім в Трентоні

Трентон, Н. Дж. (юко) Загальні Збори членів Українського Народного Дому, що відбулися в неділю 13-го квітня ц. р. потвердили, що на твердих основах соборницької співдії всіх членів громади, можна доконати велике діло. Такою спільною еманацією діяльности передових членів трентонської громади є Український Народний Дім, що на протязі короткого часу свого існування, зумів зреалізувати благородні задуми своїх основників і піонерів: бл. п. Івана Самокишина, бл. п. інж. Якова Струка, бл. п. Івана Микитина, бл. п. Людмили Івченко, інж. Дмитра Кузика, д-ра Богдана Корчмарика, д-ра Володимира Коропея, Петра Булата, Михайла Бойцуна, Івана Чаплі, Степана Кухлевського, Леоніда Веремієнка, Івана Головка, Онуфрія Мізюка, Івана Микитина мол., Олександра Струка, Михайла Мартиненька, Осипа Куця, Семана Тристана, Василя Біляка, Івана Стрижанівського, Андрія Турчина, д-ра Теодозія Крупи, д-ра Адама Джамана, Ніни Самокішин, Анастазії Бойцун, Василини Микитин. Це лише з пам'яті вихоплені прізвища, їх було більше. Про це згадується в щорічних Бюлетинах УНДому, які неперіодично кожночасно видає обрана Управа. Цьогорічні Загальні Збори це вже наладнана зміна варти. Зборами проводив д-р Володимир Киропей. Секретарював мґр Микола Нагірняк. Звіти з проведеної діяльности за минулий рік здавали: голова — Андрій Турчин, секретар — Леонід Верміенко, скарбник — Ігор Сеник, господар — Михайло Бойцун, організаційний референт — Онуфрій Мізюк та культурно-освітній референт — Анастазія Бойцун. Від Контрольної комісії звітував та ставив внесення на уділення абсолюторії уступаючій управі, з признанням за виконану працю, мґр Микола Нагірняк. Поправки до статуту УНДому прочитав д-р Богдан Корчмарик. У дискусії над звітами з-поміж 38 присутніх членів УНДому (таких що вплатили посвідки бодай в сумі 100 дол. одноразово та вирівняли свої членськи внески висотою 5.00 дол. в рік, на всіх членів на звітній час числом 200) забирали голос: інж. Дмитро Кузик, д-р Богдан Корчмарик, мґр Іван Костюк, Іван Микитин, Онуфрій Мізюк, Степан Кухлевський, Іван Головко, Іван Чапля, Леонід Веремійко, мґр Микола Нагірняк, Михайло Мартиненко, д-р Коропей, Сильвестер Петруняк та інші. На внесення Номінаційної комісії до нової управи обрано: Іван Чапля — голова, Леонід Веремієнко — секретар, Ігор Сеник — скарбник, д-р Богдан Корчмарик — заст. голови, Онуфрій Мізюк — орг. референт, мґр Іван Костюк — пресовий референт, проф. Володимир Тритяк — культурно-освітній референт, Іван Микитин, Василь Білак, Василь Коцопей, Григор Пилип'як, Степан Кухлевський, Панас Діденко, Осип Куць — члени Управи. До Контрольної комісії увійшли: Володимир Коропей, інж. Дмитро Кузик, Петро Булат, інж. Мирон Осадца, Андрій Турчин. Номінаційна комісія: мґр Іван Костюк, Іван Головко, Леонід Веремієнко. Новообрана Управа під енергійним проводом голови, працьовитого і жертвенного Івана Чаплі, закасавши рукави, приступила до дальшої наполегливої діяльности в користь та для добра УНДому та всієї трентонської громади.

Замість квітів на могилу
бл. п.

проф. д-ра Василя Стецюка

на видання збірника „Збаражчина"
складають:

Микола ГЕНИШ	$10.00
Володимир і Марія МОСКАЛЮКИ	10.00

Ню Гейвен, Конн.

КОЛИШНІ СТУДЕНТИ ПОЛІТЕХНІКИ
в ДАНЦИҐУ

зі сумом повідомляють, що їх загально люблений Колеґа, Член „Основи" і Член Корпорації „Галич"

дипл. інж.

ЮРІЙ ПЯСЕЦЬКИЙ

відійшов у Вічність 31-го травня 1975 р. в Торонто, Канада, на 72-му році життя.

Добрий інженер, визначний пластун, основник і редактор пластових видань, відомий громадський діяч.

ПОХОРОНИ відбулися 2-го червня 1975 р. в Торонті, Канада.

Прощав Його востаннє від нас колеґа Степан Пиндус.

Дружині ВП. Олі, синові Володимирові з Родиною і доні Ксені та усій Родині, складаємо щирі співчуття.

Колеґ просимо складати замість квітів на свіжу могилу датки на Пластовий видавничий фонд „Юнака" й пересилати на руки:

Wolodymyr Onyszkewycz
100 G Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

В глибокому смутку повідомляємо Рідню, Приятелів і Знайомих, що 28-го травня 1975 року померла, на 70-му році життя

бл. п.

ІРИНА КОСТИНЮК з ТИСЯКІВ

ПРОФЕСОР МУЗИКИ

ПОХОРОН відбувся дня 31-го травня 1975 року.

МИКОЛА — муж
ГРИЦЬ — син
ЛІДА — синова

ВІСТІ З ТРЕНТОНУ

Розбудова парафії св. священм. Йосафата

Трентон, Н. Дж. (юко). — Українська католицька парафія св. Свщм. Йосафата, що її перед 25-ти роками оснували новоприбулі імігранти, під проводом своїх душпастирів, братів оо. Теодозія і Йосипа Атаманюків, відзначатиме в неділю 8-го червня ц. р. свій 25-п'ятий ювілей. З малої горстки перших осeнників — піонерів, ця парафія розрослася сьогодні до 300 душ вірних, з-посеред новоприбулих та їхніх дітей. З малої каплиці — церковці, що приміщувалася спершу в приходському будинку перебудованому із давньої фармерської хати, розположеної на 5-ти гектарах, колись фармерської, а сьогодні церковної, присадибної землі — ця парафія, завдяки невсипущій співпраці душпастирів та жертвенности вірних, на своєму 25-літньому шляху розвитку, дійшла до неабияких успіхів. Побудовано муровану й простору церкву, ґрунтовно перебудовано приходство, збудовано гараж, а оце, в останньому році, до існуючої вже віддавна парафіяльної залі, добудовано нову, репрезентативну будівлю, що викликує подив у наших сусідів. Кошти будови нової будівлі виносять біля 200,000 тисяч долярів, на що склалися добровільні пожертв вірних та морждж одержаний від СУК „Провидіння" у Філядельфії. Благословення нової будівлі відбулося в неділю 6-го квітня ц. р. в рамках парафіяльного сніданку свяченого. Освячення цієї будівлі, разом із посвяченням нового іконостасу відбудеться в рамках ювілейного існування парафії в неділю 8-го червня. Архідправить Митрополит УК-Церкви в ЗСА — Амврозій в сослуженні Єпископа Помічника Василя та численного укр.-католицького духовенства. Після посвячення за столами, з мистецькою програмою, в якій прийматимуть участь учні парафіяльної школи під проводом своїх учителів, пластова й сумівська молодь під проводом своїх виховників, елеви місцевого Музичного Інституту, хор і музичний Ансамбль під проводом проф. Володимира Тритяка і мґр-а Ярослава Лабки. До участі у цих святкуваннях — Церковний комітет під проводом теперішнього пароха о. Володимира Грабця запросив усіх членів парафії св. Свщм. Йосафата, членів сусідніх парафій Пресвятої Трійці і св. Юрія Переможця, як також представників українських і американських церковних і світських установ. З нагоди 25-літнього ювілею буде видана ювілейна книга під редакцією члена парафії проф. д-ра Григора Лужницького. Щоб придбати фонди на перебудову парафії усі члени 500 долярів від працюючих родин і осібняків. Решту фондів здобувається шляхом різнородних імпрез, з яких на перше місце вибивається підприємство церковного Сестрицтва — варення вареників та печення печива, пікніки, забави, концерти та піднаймання залі й просторої площі для імпрез, які влаштовують Церковний комітет та українські й американські організації, Трентону й околиці.

Відбулося відкриття Суезького каналу

Порд Саїд, Єгипет. — Згідно з давнішим повідомленням, відкриття Суезького каналу відбулося з великими урочистостями в четвер 5 червня, вісім років після війни з 1967 року, коли переможні ізраїльські війська зайняли Синай і вийшли на береги Суезького каналу. Користаючи з перемир'я з Ізраїлем, єгипетський уряд з допомогою ЗСА та Великобританії успішно завершив очищення і розмінування каналу, яким поновно могтимуть пропливати кораблі. Церемонії відкриття довершив єгипетський президент Анвар ель-Садат, який напередодні відкриття заявив, що відкриття каналу „пов'яже світові економічні інтереси з арабською справою" проти Ізраїля.

Ранком 5 червня президент Анвар ель-Садат перед формальним відкриттям каналу виголосив промову і підписав проклямацію, передаючи управління каналу в руки цивільної адміністрації. Після того він в товаристві членів уряду, іранського престонаслідника Рези та іноземних представників виїхав на контрміноносці „Жовтень 6" здовж 103-милевого каналу. Разом з президентським кораблем виїхав спеціяльний конвой з п'яти кораблів, окружений човнами з ракетами. Здовж каналу в районі Порт Саїду зсгромадилося понад 100 риболовних святково прикрашених човнів, з єгипетськими та іранськими державними прапорами. Перший конвой кораблів урочисто зустрічатимуть вечером 5-го червня в Ісмаїлі, а в п'ятницю 6 червня заключні церемонії мали відбутися в порті Суез над Червоним морем.

Для Єгипту відкриття плавби на Суезькому каналі має важливе політичне й економічне значення. В першій мірі цей факт значно зміцнює престиж Єгипту між арабськими державами, а крім того відкриття каналу для проїзду кораблів приноситиме Єгиптові значні прибутки. Вже в першому році операцій Єгипет одержить не менше як 450 мільйонів долярів з рахунку оплат від кораблів.

Відкриття каналу відбулося під знаком мирних намірів Єгипту, що символізували сотні голубів, випущені в момент офіційного відкриття. Примирливим був також виступ президента Анвара ель-Садата, хоч, як інформують, він відмовився дозволити ізраїльським кораблям користуватися каналом аж до того часу, поки не буде досягнуто повного замирення з Ізраїлем. Мирні наміри продемонстрували також ізраїльтяни, які, як відомо, рішилися на одностороннє зменшення своїх військ у дозволеній зоні на схід від Суезького каналу. Якраз напередодні відкриття каналу ізраїльське командування закінчило перегрупування військ. Надії ізраїльського уряду на те, що єгипетський уряд у формі жесту зі свого боку дозволить ізраїльським кораблям на переїзд Суезьким каналом, не виправдалися.

Колишній король може повернутися до Греції

Атени. — Грецький парлямент схвалив в середу 4 червня постанову на основі якої колишній король Константин, який від 1967 року перебуває поза кордонами Греції, може повернутися до Греції разом з усією своєю родиною і може, якщо цього бажатиме, старатися за виборний публічний уряд в країні. Як відомо, грецький народ у референдумі в грудні 1974 року проголосував за остаточне скасування в Греції монархії. Згідно з конституцією, колишньому королеві не вільно було займати ніякого публічного уряду, але не позбавлено його грецького громадянства. Тепер парлямент цю статтю конституції скасував, а грецький уряд формально повідомив, що не ставатиме Константинові ніяких перешкод, якщо він виявить бажання повернутися до Греції.

Фінляндський уряд подався до димісії

Гельсінки. — В середу 4 червня фінляндський коаліційний уряд подався до димісії, не маючи змоги дати собі раду з інфляцією і господарськими труднощами. Президент країни Урго Кеккокен прийняв резиґнацію прем'єр-міністра Калеві Сорса, який погодився очолювати тимчасовий уряд до чергових виборів, назначених на 22 вересня. Калеві Сорса, соціял-демократ, очолював фінляндський уряд від вересня 1972 року.

У Великобританії відбувається референдум в справі Спільного Ринку

Лондон. — В четвер 5-го червня населення Великобританії має вирішити довгу і гостру дебату в справі членства Великобританії у Европейському Спільному Ринкові. Прем'єр-міністер Гарольд Вілсон і частина його кабінету підтримують членство Великобританії у Спільному Ринку, частина кабінету під проводом міністра торгівлі Пітера Шора заявилися проти такого членства, мовляв, воно є резиґнацією з суверенности. Консервативна партія під проводом Марґарет Тачер, а також Ліберальна партія заявилися за членством у Спільному Ринку. Вислід голосування буде відомий в п'ятницю 6 червня.

На Заході поширюються чутки про відхід від активної політики Леоніда Брежнєва

Брюссель, Бельгія. – Вістки, які в останньому часі настирливо поширюються на Заході про відхід від активної політики теперішнього генерального секретаря ЦК КПСС Леоніда Брежнєва і деякі зміни на Кремлі, знайшли свій відгук серед дипломатів, які брали тут участь у річній конференції Північно-Атлантійського Оборонного Пакту (НАТО). І хоча, як пише деяка західня преса, про цю справу ніґде офіційно не говорилось, то в колюарах згадувалось прізвище Л. Брежнєва і його можливий відхід на емеритуру. Преса при тому відмічує, що особисте заінтересування Брежнєва якнайскорішим скликанням другої фази Европейської мирової конференції, від якої СССР очікує підтвердження совєтської сфери впливів у Східній Европі також вказує на поспіх. Таким досягненням Брежнєв бажає, мовляв, завершити свою кар'єру і відійти від чинної служби.

Політичні спостерігачі, хоч й не прив'язують уваги до поширюваних поголосок, не заперечують однак такої можливости, бо деякі потягнення совєтських керівників, не згадуючи про здоровельний стан Леоніда Брежнєва, який, згідно із свідченням дипломатів, що зустрічались і розмовляли з ним, погіршився, — вказують на евентуальні зміни в цьому керівництві. Загально припускають, що офіційне проголошення про відхід від активної праці Л. Брежнєва наступить на XXV З'їзді КПСС, який відбудеться весною 1976 року.

РІЧНИЙ КОНЦЕРТ УЧНІВ СТУДІЇ І. БІЛОГРУДА

Чікаґо. — В суботу, 14-го червня ц. р. о год. 7-й вечора в залі Найнтін Сенчурі Вімен Клаб (178 Форест евеню, Ок Парк, Ілл.) відбудеться вже 24-й з черги річний іспитовий концерт учнів студії Ігоря Білогруда. В програмі твори: Баха, Ліста, Ревуцького, Шопена та інших композиторів.

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

ПЕТРО ЧІЗМАР, член УНС Відд. 242 Б-ва свв. Петра і Павла в Френквілл, Па., помер 6 лютого 1975 р. на 66-му р. ж. Нар. 1909 р. в Френвіл, Па., став членом УНС в 1947 р. Залишив в смутку дружину Анну і дочку. Похорон відбувся 10-го лютого на цвинтарі св. Івана в Френквілл, Па.
Вічна Йому Пам'ять!
М. Сивий, секр.

АННА ЗАЛЕЦЬКА, членка УНС Відд. 481 Т-во Івана Франка в Карнеґі, Па., померла 5 лютого 1975 р. на на 70-му р. ж. Нар. 1906 р. в Карнеґі, Па., стала членкою УНС 1923 р. Похорон відбувся 8 лютого на укр. кат. цвинтарі Пресвятої Тройці в Карнеґі, Па.
Вічна Їй Пам'ять!
М. Сивий, секр.

ПАВЛО ВАСЬКОВИЧ, член УНС Відд. 331 Б-ва Мельничука в Міллвілл, Н. Дж., став членом УНС 1942 р. Залишив в смутку дружину Едіт. Похорон відбувся 6 лютого на цвинтарі Парклави в Роквілл, Мд.
Вічна Йому Пам'ять!
Секр. Відділу

НІКОДИМ БУТКЕВИЧ, член УНС Відд. Т-ва ім. Івана Франка в Карнеґі, Па., помер 19 січня 1975 р. на 83-му р. ж. Нар. 1891 р., став членом УНС в 1923 р. Залишив в смутку сина Олександра, внучку Лінду. Похорон відбувся 22-го січня на цвинтарі св. Юра в Піттсбурґу, Па.
Вічна Йому Пам'ять!
М. Сивий, секр.

ГРИГОРІЙ ВАСИЛИК, член УНС Відд. 5 Б-во св. о. Миколая, Асторія, Н. Й., помер 18 лютого 1975 р. на 80-му р. ж. Нар. 1894 р. в Україні, став членом УНС в 1934 р. Залишив в смутку дочку Анну, сина Миколая і 6 внуків. Похорон відбувся 21-го лютого на цвинтарі св. Михаїла в Асторії, Н. Й.
Вічна Йому Пам'ять!
М. Хоманчук, секр.

ІВАН СКВІР, член УНС Відд. 7 Т-во ім. Д. Капітули в МкАду, Па. помер 15 лютого 1975 р. Нар. в МкАду, став членом УНС в 1915. Похорон відбувся 18 лютого на укр. цвинтарі Преч. Діви Марії в МкАду, Па.
Вічна Йому Пам'ять!
Секр. Відділу

ІВАН БУСЬКО, член УНС Відд. 364 в Клівленді, Огайо, помер 29 січня 1975 р. на 78-му р. ж. Нар. 1896 р. в Україні, став членом УНС в 1923 р. Залишив в смутку дружину Софію, сина Фреда, 2 внуків. Похорон відбувся 1 лютого на цвинтарі Олл Сейнтс в Нортфілд, Огайо.
Вічна Йому Пам'ять!
Секр. Відділу

МАДЕЛИН М. САВЧАК, членка УНС Відд. 422 Т-ва С. Петлюри в Філядельфії, Па. померла 30 листопада 1974 р. на 18-му р. ж. Нар. 1957 р. в Монтклер, Н. Дж. стала членкою УНС в 1964 р. Залишила в смутку батька Степана, матір Ольгу, двох братів Степана, Джеймса. Похорон відбувся 3 грудня на цвинтарі Оквленд в Філядельфії, П.
Вічна Їй Пам'ять!
Т. Хромчак, секр.

ГРИГОРІЙ ІВАНІВ, член УНС Відд. 147 Б-ва св. Михаїла в Аллентавн, Па., помер 7 лютого 1975 р. на 80-му р. ж. Нар. в 1895 р. в Україні, став членом УНС в 1924 р. Залишив в смутку родину. Похорон відбувся 10 лютого 1975, на цвинтарі Преч. Діви Марії в Аллентавн, Па.
Вічна Йому Пам'ять!
І. Гуцалюк, секр.

МОРІС ЛУКОВСЬКИЙ, член УНС, Відд. 63 Т-ва Січ в Форд Сіті, Па., помер 27 січня 1975 р. на 56-му р. ж. Нар. 1918 р. в Форд Сіті, Па. Залишив в смутку дружину Марту і п'ятеро дітей. Похорон відбувся 29 січня на укр цвинтарі св. Марії в Форд Сіті, Па.
Вічна Йому Пам'ять!
Секр. Відділу

ТИМОТЕЙ Ю. АРТЮК, член УНС Відд. 147 Б-ва св. Михаїла в Аллентавн, Па., помер 2 жовтня 1974 р. на 19-му р. ж. Нар. 1955 р. в Аллентавн, Па., став членом УНС в 1969 р. Залишив в смутку матір Ксеню, двох братів Степана і Івана і двох сестер Анну і Олену. Похорон відбувся 5 жовтня на укр. прав. цвинтарі в Вайтгол, Па.
Вічна Йому Пам'ять!
І. Гуцалюк, секр.

СТЕПАН ЗАВОЙСЬКИЙ, член УНС Відд. 394 в Боффало, Н. Й., помер 9 січня 1975 р. на 72-му р. ж. Нар. 1903 р. в Боффало, Н. Й., став членом УНС в 1938 р. Залишив в смутку дружину Катерину, сина Михайла, дочку Марію. Похорон відбувся 16 січня на цвинтарі в Польщі.
Вічна Йому Пам'ять!
М. Гнатюк, секр.

ОМЕЛЯН КИЦЕЙ, член УНС Відд. 422 Т-ва С. Петлюри, помер 5 лютого 1975 р. на 55-му р. ж. Нар. 1920 р. в Україні, став членом УНС в 1968 р. Залишив в смутку дружину Галину, дочок Ірину і Лідію, Сина Роберта. Похорон відбувся 10 лютого на цвинтарі Факс Чейс в Філядельфії, Па.
Вічна Йому Пам'ять!
Т. Хромчак, секр.

АНТІН ЛЕМІШКА, член УНС Відд. 73 Т-ва Тараса Шевченка в Провіденс, Р. Ай., помер 1 квітня 1975 р. на 81-му р. ж. Нар. 1893 р. в Україні, став членом УНС 1943 р. Залишив в смутку сина Теодора, дочку Дженні і 6 внуків. Похорон відбувся 3 квітня на цвинтарі Провіденс, Р. Ай.
Вічна Йому Пам'ять!
Д. Василик, секр.

ГЕЛЕН К. КОСС, членка УНС Відд. 481 Т-ва Івана Франка в Карнеґі, Па., померла 22 березня 1975 р. на 85-му році ж. Нар. 1881 в Україні, стала членкою УНС в 1926 р. Залишила в смутку дочок Гелену і Катерину, сина Миколая. Похорон відбувся 25 березня на укр. кат. цвинтар Пресв. Тройці в Карнеґі, Па.
Вічна Їй Пам'ять!
М. Сивий, секр.

МИХАЙЛО КАМЕНЮК, член УНС Відд. 39 Т-ва „Українська Січ" в Сиракюзах, Н. Й. помер 6 травня 1975 р. на 52-му р. ж. Нар. в 1923 р. в Сиракюзах, Н. Й. і був членом через все життя. Полишив в смутку дружину Гелену, матір Теклю, три сестри Мілдред, Степанію, Анну з родинами та ближчу і дальшу родину. Похорон відбувся 9 травня 1975 р. на укр кат. цвинтарі св. Івана Хрестителя в Сиракюзах, Н. Й.
Вічна Йому Пам'ять!
Управа

АНТОНИНА ВАЦИК, членка УНС Відд. 292 Т-ва св. Ів. Хрестителя в Детройті, Мич. Померла 24-го березня 1975 р. на 62-му р. ж. Нар. в 1912 р. в Україні, стала членкою в 1951 році. Полишила в смутку дві сестрі і брата в в Україні. Похорон відбувся 27 березня 1975 р. на цвинтарі Св. Гедвіґ в Дірборн Гайтс, Мич.
Вічна Їй Пам'ять!
Петро Федик, секр.

МАРІЯ ГАВРИЩКО, членка УНС Відд. 196 Вільні Козаки Джерзі Сіті, Н. Дж. Померла 6 березня 1975 р. на 86-му році ж. Стала членкою УНС 1933 р. Нар. в с. Ляхівці повіт Богородчани. Полишила в смутку сестру Анну і три внуки та 8 правнуків.
Вічна Їй Пам'ять!
А. Цівирчин, секр.

ЮЛІЯ СЛЕМКЕВИЧ, членка УНС Відд. 94 ім. М. Шашкевича, Гамтрамк, Міч. Померла 11 квітня 1975 р. на 82-му р. ж. Нар. в 1893 р. в Україні. Полишила в смутку сина Николая. Похорон відбувся 11 квітня 1975 р. на цвинтарі Мт. Олівет.
Вічна Їй Пам'ять!
Р. Татарський, секр.

МИКОЛА КОРДЮК, член УНС Відд. 221 Т-ва св. Стефана в Чікаґо, Ілл. Помер 29 квітня 1975 р. на 77-му р. ж. Нар. в 1897 році Торговиця, Україна, став членом УНС в 39 році. Полишив в смутку дочку Лаверну, сина Теодора, 5 внуків, брата і сестру. Похорон відбувся 3 травня 1975 р. на цвинтарі св. Миколая в Парк Рідж, Ілл.
Вічна Йому Пам'ять!
Г. Карачевські, секр.

МИКОЛА КУХАР, член УНС Відд. 70 Т-ва Укр. Прогресивний Клюб в Джерзі Сіті. Помер 22 травня на 69 р. ж. Нар. 1925 р. в Україні, Полишив в смутку дружину, 4 синів, одну дочку, 2 братів і одну сестру. Похорон відбувся 24 травня 1975 р. на цвинтар Св. Хреста в Норт Арлінґтон, Н. Дж.
Вічна Йому Пам'ять!
М. Жук, секр.

НИКОЛА БАТІҐ, член УНС Відд. 305 Т-ва Запорожська Січ в Магоней Сіті, Па., помер 16 травня на 89 р. ж. Нар. в 1886 р. в Галичині, Україна, став членом УНС в 1924 р. Полишив в смутку дружину Анну, сина Стефана, 5 внуків. Покійний був основником 305 Відд. УНС. Похорон відбувся 20-го травня 1795 р. на укр. кат. цвинтарі св. Миколая в Магоней Сіті, Па.
Вічна Йому Пам'ять!
М. Гентош, секр.

МИКОЛА ФЕЩАК, член УНС Відд. 430 Т-ва Дністер в Філядельфія, Па., помер 5 травня 1975. на 77-му р. ж. Нар. 1898 р. в с. Грушів пов. Дрогобич, став членом УНС в 1949 р. Полишив в смутку сина Ярослава з дружиною Тересою і внучкою Тамарою, сина Зенона з дружиною Оленою і внуками Зенон і Єва і рідних в Україні. Похорон відбувся на українському цвинтарі в Факс Чейсі в Філядельфії.
Вічна Йому Пам'ять!
І. Кнігницький, секр.

ЗЕНОВІЯ з Алексієвих РУДАВСЬКА, членка УНСоюзу, Відд. 487 Т-ва „Дніпро" в Ст. Полл, Мінн., померла 10-го травня 1975 р. в Сан Гозе, Каліф. на 79-му р. ж. Нар. в 1896 р. в Єкатерінбурґу, стала членкою УНС в 1952 р. Полишила в смутку сина д-ра Александра Рудавського з дружиною Анітою, шваґрова — Іванна Стрильбицька зі синами: д-ром Олександром і Ярославом з дружиною Танею. Похорон відбувся 12 травня 1975 р. на цвинтар Форест Лавн, в Ст. Пол, Мінн.
Вічна Їй Пам'ять!
Секр. Відділу

ВІРА КУШНІР, членка УНС Відд. 83 Т-ва ім. І. Франка в Філядельфії, Па., померла 17 травня 1975 р. на 53-му р. ж. Нар. в 1922 р., стала членкою УНС в 1952 р. Полишила в смутку мужа Василя, 3 сини: Мирослава, Любомира і невістку Христину, і Івана; дві дочки Ірену і Дарію та двох братів. Похорон відбувся 21 травня 1975 р. на цвинтарі св. Марії у Філядельфії Па.
Вічна Їй Пам'ять!
Секр. Відділу

МИХАЙЛО ШУБА, член УНС Відд. 81 Б-ва свв. Петра і Павла в Балтимор, Мд., помер на 81-му р. ж. Нар. 1894 р., став членом УНС в в 1934 р. Полишив в смутку дружину, 4 сини, 4 дочки 20 внуків і 10 правнуків. Похорон відбувся на цвинтарі св. Хреста в Балтимор, Мд.
Вічна Йому Пам'ять!
А. Лукіянчук, секр.

ВАСИЛЬ БУНЬКО, член УН-Союзу Відд. 143 Т-ва Любов в Ґрейт Медов, Н. Дж., помер 14 травня 1975 р. на 71-му р. ж. Нар. в 1904 р. в Бенькові, Україна, став членом УНС в 1967 р. Полишив в смутку дружину Анну, три сини Олександра, Тараса, Славка і 6 внуків. Похорон відбувся 17 травня 1975 р. на цвинтарі Реквест Юніон в Ґрейт Медав, Н. Дж.
А. Франк, секр.

ЮЛІЯ ПАЦУЛА, членка УНС Відд. 336 Т-ва Сокіл в Клівленді, Огайо, померла 28-го квітня 1975 р. на 58-му р. ж. Нар. в 1917 р. в Клівленді, Огайо, і стала членкою УНС в 1948 р. Полишила в смутку мужа Иосифа, матір Катерину, сина Роберта, дочку Роберту і 7 внуків. Похорон відбувся 30 квітня 1975 р. на цвинтарі Бруклин Гайтс в Клівленді, Огайо.
Вічна Їй Пам'ять!
Г. Кісіль, секр.

АННА ТРОП, членка УНСоюзу Відд. 65 Б-ва св. Володимира в Елізабет, Н. Дж. померла 6 травня 1975 р. на 55-му р. ж. Нар. в 1920 р. в Елізабет, Н.Дж., стала членкою УНС в 1938 р. Полишила в смутку мужа Роберта, сина Роберта дочку Сандру, 3 братів Похорон відбувся 9 травня 1975 р. на цвинтарі Еверґрін, в Елізабет, Н. Дж.
Вічна Їй Пам'ять!
Секр. Відділу

Пошукую
п. ЮРІЯ ТОМАСЕВИЧА ТОРАК
з с. Плоска, Путилівського р-ну на Чернівеччині. Пошукує рідна сестра АННА. Юрій сам чи хто з його родини, син Ярослав або хто з знайомих, що знаєте про його долю, прошу написати на адресу:
S. Hurepko
6414 Southington Dr.
Parma, Ohio 44129
Канадські часописи прошу цей розшук передрукувати.

ТАРЗАН, Ч. 7311. Боротьба між Тарзаном і пантерою

Одним рухом мавпо-чоловік відпихає чорне страховисько, яке боролося і гарчало, з його жертви... ...Тоді скаче на хребет тварини... ...І сам перетворюється в страховисько, яке бурчить і завдає ударів ножем!